

Definiční obor výrazu je množina čísel, která můžeme dosadit za proměnnou a daný výraz má smysl, tj. kalkulačka ukáže výsledek (ne Math ERROR).

Lomený výraz má smysl, jestliže se jeho jmenovatel nerovná nule.

Příklady

Určete, pro které hodnoty proměnných mají dané výrazy smysl.

1) $\frac{x-1}{2x}$

2) $\frac{3-x}{x-2}$

3) $\frac{x^2-1}{2x+5}$

4) $\frac{3x-5}{(2+x)(4-3x)}$

5) $\frac{2a-6}{a^2+3a}$

6) $\frac{x^2+1}{x^2-1}$

7) $\frac{x^2-1}{x^2+1}$

8) $\frac{3x+2}{x^3+x}$

9) $\frac{3x+2}{x^3-x}$

10) $\frac{5a}{4a^2-1}$

11) $\frac{a^2-4}{a^2+2a} \cdot \frac{a}{a^2+4}$

12) $\frac{2x+9}{x^2-4x+4}$

13) $\frac{3-5a}{a^2+6a+9}$

14) $\frac{x+2}{2x-3} \cdot \frac{x-3}{4x-1}$

Řešení

1) $2x \neq 0$

$$x \neq 0$$

Podmínky výrazu: $x \neq 0$

2) $x - 2 \neq 0$

$$x \neq 2$$

Podmínky výrazu: $x \neq 2$

3) $2x + 5 \neq 0$

$$x \neq -\frac{5}{2}$$

Podmínky výrazu: $x \neq -\frac{5}{2}$

4) $(2 + x)(4 - 3x) \neq 0$

$$2 + x \neq 0 \quad \text{a} \quad 4 - 3x \neq 0$$

$$x \neq -2 \quad \text{a} \quad x \neq \frac{4}{3}$$

Podmínky výrazu: $x \neq -2; x \neq \frac{4}{3}$

5) $a^2 + 3a \neq 0$

$$a \cdot (a + 3) \neq 0$$

$$a \neq 0 \quad \text{a} \quad a \neq -3$$

Podmínky výrazu: $a \neq 0; a \neq -3$

6) $x^2 - 1 \neq 0$

$$(x + 1)(x - 1) \neq 0$$

$$x \neq -1 \quad \text{a} \quad x \neq 1$$

Podmínky výrazu: $x \neq -1; x \neq 1$

7) $x^2 + 1 \neq 0$

$$x^2 \neq -1$$

Druhá mocnina žádného reálného čísla nemůže být záporná.

Podmínky výrazu: x může být libovolné číslo, $x \in R$

8) $x^3 + x \neq 0$

$$x \cdot (x^2 + 1) \neq 0$$

$$x \neq 0 \quad \text{a} \quad x^2 + 1 \neq 0$$

x může být libovolné číslo

Podmínky výrazu: $x \neq 0$

9) $x^3 - x \neq 0$

$$x \cdot (x^2 - 1) \neq 0$$

$$x \cdot (x+1) \cdot (x-1) \neq 0$$

$$x \neq 0 \text{ a } x+1 \neq 0 \text{ a } x-1 \neq 0$$

Podmínky výrazu: $x \neq 0$; $x \neq -1$; $x \neq 1$

10) $4a^2 - 1 \neq 0$

$$(2a+1)(2a-1) \neq 0$$

$$a \neq -\frac{1}{2} \text{ a } a \neq \frac{1}{2}$$

Podmínky výrazu: $a \neq -\frac{1}{2}$; $a \neq \frac{1}{2}$

11) $a^2 + 2a \neq 0$ a $a^2 + 4 \neq 0$

$$a(a+2) \neq 0 \text{ a } a^2 \neq -4$$

$$a \neq 0 \text{ a } a \neq -2 \text{ a může být libovolné číslo}$$

Podmínky výrazu: $a \neq 0$; $a \neq -2$

12) $x^2 - 4x + 4 \neq 0$

$$(x-2)^2 \neq 0$$

$$(x-2)(x-2) \neq 0$$

$$x \neq 2$$

Podmínky výrazu: $x \neq 2$

13) $a^2 + 6a + 9 \neq 0$

$$(a+3)^2 \neq 0$$

$$(a+3)(a+3) \neq 0$$

$$a \neq -3$$

Podmínky výrazu: $a \neq -3$

14) $2x - 3 \neq 0$ a $4x - 1 \neq 0$

$$x \neq \frac{3}{2} \text{ a } x \neq \frac{1}{4}$$

Podmínky výrazu: $x \neq \frac{3}{2}$; $x \neq \frac{1}{4}$